

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

від 12 березня 2019 року

№ 90/7

Про лист Рахункової палати України щодо аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління на здійснення її діяльності

До Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи надійшло доручення Голови Верховної Ради України Парубія А.В. стосовно результатів розгляду Рахункової палати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління на здійснення її діяльності.

Державний заклад «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» (далі – Академія) – єдиний освітній заклад, який з 1992 року перебуває у сфері управління Міністерства екології та природних ресурсів України і для якого Мінприроди є головним розпорядником коштів державного бюджету.

Протягом 2017 року та I півріччя 2018 року Академією підвищено кваліфікацію 4679 особам, підготовлено 16 аспірантів, здійснюється підготовка 51 магістра, а також виконувались природоохоронні заходи, що мали освітнє і загальнодержавне значення.

Для забезпечення такої діяльності Академією протягом вказаного періоду використано більше 51 млн грн, із них спрямовано 94 % на видатки споживання (36 258,6 тис. грн – на оплату праці; 1121,3 тис. грн – забезпечення енергоносіями і комунальними послугами; 4 835,9 тис. грн – оплату послуг; 1 154,4 тис. грн – дослідження і розробки; 4 648,5 тис. грн – придбання програмного забезпечення, відрядження, стипендії, інші поточні видатки) та 6 % – на видатки розвитку (придбання обладнання та нематеріальних активів).

Аудитом встановлено, що у 2017 році Академією внаслідок неефективного управління до державного бюджету повернуто як не використані 534,3 тис. грн загального фонду.

На 2017 – 2018 роки Академія щорічно планувала кількісний результативний показник з підвищення кваліфікації кадрів у сфері екології та природних ресурсів на 1950 осіб більше, ніж ліцензований обсяг Академії за трьома ліцензіями, який становив 2050 осіб щорічно. Зазначене спричинило необґрунтоване планування видатків загального фонду державного бюджету на суму 5 642,6 тис. грн.

Формування Академією штатного розпису за рахунок загального фонду не було достатньо обґрунтованим, оскільки кошторисом Академії передбачені асигнування на виплату заробітної плати штатним працівникам як за рахунок загального, так і спеціального фондів державного бюджету.

У висновках Рахункової палати України зазначається, зокрема, що Мінприроди не забезпечило належного внутрішнього контролю за використанням коштів державного бюджету розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня, зокрема:

- не вжито заходів щодо укладання державних контрактів з Академією як виконавцем державного замовлення у 2017-2018 роках на підготовку наукових кадрів і підвищення кваліфікації;

- не узгоджено напрямів підготовки аспірантів за державним замовленням з ліцензованим напрямом, за яким Академією здійснюється підготовка аспірантів;

- не приведено статут Академії (2013 року) у відповідність до законодавства України;

- не здійснено аудити з питань діяльності Академії протягом 2017 – I півріччя 2018 року.

За висновком Рахункової палати України через неналежний внутрішній контроль, у тому числі і Мінприроди, Академією протягом 2017 - I півріччя 2018 року кошти державного бюджету в окремих випадках використовувалися з недотриманням вимог законодавчих та нормативно-правових актів, зокрема:

- через неналежний контроль за виконанням укладених договорів та неефективну претензійно-позовну роботу протягом 2017 - I півріччя 2018 року: недоотримано надходжень спеціального фонду державного бюджету від освітньої і наукової діяльності та створено ризики додаткових видатків державного бюджету у вигляді штрафних санкцій;

- тендерним комітетом Академії не забезпечено дотримання вимог Закону України «Про здійснення публічних закупівель» при закупівлях у 2017 році товарів, робіт і послуг за кошти державного бюджету;

- не забезпечено належного ефективного використання бюджетних коштів, спрямованих на запровадження геоінформаційної системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду України «Запровадження геоінформаційної системи територій та об'єктів природно-заповідного фонду України (на прикладі Одеської, Хмельницької та Івано-Франківської областей)», як наслідок робота щодо наповнення й оновлення Єдиної геоінформаційної системи та бази даних Державного кадастру природно-заповідного фонду України не виконується.

Також Аудитом встановлено, що Академією не забезпечено врегулювання майнових правовідносин і належного використання матеріальних цінностей, які перебувають у користуванні закладу, а саме:

- не оформлено речових прав на площі 1 871,9 м² вартістю 1 118,2 тис. грн, переданих Академії в оперативне управління наказом Мінприроди від 17.01.2005 № 21;

- не ініційовано перед Фондом державного майна питання оренди площ 262,7 м², які є державною власністю і знаходяться в користуванні структурного підрозділу Академії на першому поверсі будівлі Мінприроди;

- не забезпечено ліцензійними програмами, в тому числі антивірусними, майже 70 % обладнання, задіяного в навчальному процесі, для уникнення ризиків порушення авторських прав.

Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління у своїх листах повідомила, що за результатами розгляду Рішення Рахункової палати щодо результатів аудиту Академією розроблено План заходів щодо вирішення порушених питань у Рішенні Рахункової палати. Про виконання даного Плану заходів Академією було надано Звіти, відповідно до яких значна частина порушень та недоліків станом на 28.02.2019 враховано та усунено.

Щодо повернення до державного бюджету, як невикористані 534,3 тис. грн загального фонду внаслідок неефективного управління Академія у своїх листах повідомила, що зазначені кошти були повернуті до державного бюджету як не використані внаслідок вжитих заходів щодо економії Академією енергетичних ресурсів (тепло- та енергопостачання).

Стосовно планування кількісного результативного показника з підвищення кваліфікації кадрів у сфері екології та природних ресурсів на 1950 осіб більше ніж ліцензований обсяг Академії за трьома ліцензіями, який становив 2050 осіб щорічно Академія зазначила, що перебільшення запланованого кількісного показника з підвищення кваліфікації у порівнянні із ліцензованим обсягом відсутнє, оскільки як обсяги ліцензій старого зразку, так і обсяг ліцензії нового зразку (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 №1935-л) дають змогу здійснювати підвищення кваліфікації в обсягах, що перевищують кількісні показники державного замовлення.

Стосовно не узгодження напрямів підготовки аспірантів за держзамовленням з ліцензованим напрямом направлено лист від Мінприроди до Мінекономрозвитку щодо внесення змін до Обсягів державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних кадрів у закладах вищої освіти та наукових установах на 2018 рік, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 556 (у частині напрямів підготовки аспірантів).

Щодо недоотримання надходжень спеціального фонду державного бюджету від освітньої і наукової діяльності Академія повідомила, що за результатами проведення претензійної роботи до Академії надійшли кошти за освітню та наукову діяльність. Стосовно створення ризиків додаткових видатків державного бюджету у вигляді штрафних санкцій Академією укладено Додаткова угода на

продовження терміну дію Договору, чим знято ризики додаткових видатків державного бюджету у вигляді штрафних санкцій.

Академія на засіданні Вченої ради Академії затвердила нову редакцію Порядку документообігу навчальної документації, в якому визначені терміни подачі до відділу навчально-методичної роботи комплекту навчальної документації курсів підвищення кваліфікації, перелік та зразки навчальної документації, яка подається до відділу навчально-методичної роботи та відповідальність за порушення цього Порядку.

Також відповідно до Закону України «Про вищу освіту» Академія розробила та подала на розгляд Вченої Ради Академії проект нової структури і штатного розпису Академії, в якому зменшено кількість наукових центрів та збільшено чисельність кафедр, як базових структурних підрозділів Академії. Після засідання Вченої Ради, нову структуру і штатний розпис Академії буде узгоджено та подано на затвердження до Мінприроди.

Щодо не оформлення речових прав на площі 1871,9 м² Академія повідомила, що наразі у бюро технічної інвентаризації отримано паспорт на ці приміщення, що є необхідною умовою для подальшого оформлення речових прав.

Стосовно забезпечення ліцензійними програми обладнання закладу, Академія зазначила, що звернулася до представництва корпорації Майкрософт Україна з проханням забезпечити операційними системами та програмними комплексами персональну обчислювальну техніку по програмі «Безкоштовні засоби підвищення продуктивності у навчальному закладі».

Щодо не забезпечення тендерним комітетом Академії дотримання вимог Закону України «Про здійснення публічних закупівель», Академія зауважила, що зі сторони навчального закладу було дотримано всі вимоги Закону України «Про здійснення публічних закупівель» та кошти, які було сплачено Академією за розробку веб-порталу у сумі 1899,8 тис. грн та на виготовлення посібників у сумі 2322,0 тис. грн використані Академією без порушення норм законодавства.

Міністерство екології та природних ресурсів України у своєму листі повідомило, що з метою реалізації рекомендацій, викладених у звіті Рахункової палати, міністерство розробило План заходів з виконання рекомендацій щодо усунення недоліків та порушень, виявлених під час проведення аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління на здійснення її діяльності, затверджений наказом Мінприроди від 07.02.2019 № 47 (далі – План), із визначенням відповідальних виконавців та термінів виконання.

Вищезазначеним Планом передбачено, зокрема:

проведення у I півріччі 2019 року аудиту Академії, у тому числі за фактами встановлених порушень законодавства з питань закупівель товарів, робіт і послуг за кошти державного бюджету та щодо упорядкування первинного обліку кількості слухачів, які проходять підвищення кваліфікації, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних посадових осіб;

забезпечити укладання державних контрактів з Академією як виконавцем державного замовлення;

забезпечити формування кількісних і фінансових результативних показників паспорта бюджетної програми за КПКВК 2401090 на наступні періоди за загальним фондом державного бюджету в частині підвищення кваліфікації відповідно до Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Мінфіну від 29.12.2002 № 1098;

забезпечити формування структури, штатної чисельності Академії, планування видатків на утримання та приведення статуту Академії у відповідність законодавством;

активізувати роботу із запровадження дистанційного навчання та забезпечити формування вартості навчання з підвищення кваліфікації одного слухача за загальним і спеціальним фондами державного бюджету відповідно до вимог законодавства.

За результатами розгляду інформації, Комітет вирішив:

1. Інформацію Рахункової палати України стосовно результатів розгляду Рахункової палати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління на здійснення її діяльності взяти до відома.

2. Рекомендувати Міністерству екології та природних ресурсів України і Державному закладу «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління» усунути виявлені аудитом порушення та недоліки, та не допускати їх у майбутньому.

3. Рекомендувати Міністерству екології та природних ресурсів України здійснити внутрішній аудит з питань діяльності Академії та звіт про його результати надіслати до Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

4. Рішення направити до Рахункової палати України, Міністерства екології та природних ресурсів України, Державного закладу «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління».

**Перший заступник
Голови Комітету**

А. ДИРІВ